

----- Original Message -----

From: Soini, Eija

To:

Sent: Sunday, August 26, 2007 10:11 AM

Subject: Lianan suomenkieliset uutiset 1/2007

Heipä hei!

Lianan suomenkielinen tiedotus on ollut tähän asti olematonta. Lianan englanninkieliset Internet-sivut ovat aina ajantasalla ja esimerkiksi Tansanian projektin sivuilta (www.liana-ry.org/rainwater.htm ja etenkin www.liana-ry.org/rainwater_state.htm) selviää tarkkaan, mitä milloinkin ollaan saatu aikaan. Samoin on silloin tällöin käytännön ajatusten vaihtoa varsinkin hallituksen jäsenien kesken. Mutta entä tukijäsenet? Lähes kaikki Lianan kommunikoinnista, vuosikokoukset, vuosiraportit, Internet-sivut, ovat englanniksi, eikä ole oikein varma, miten se tyydyttää kaikkien tukijäsenien tiedon tarvetta Lianan toiminnasta. Todenneköisesti ei tyydytä. Joten koitan tästä lähtien jotain kirjettä laittaa tulemaan suomenkielellä (ainakin kerran vuodessa!). Onhan Liana kuitenkin suomalainen järjestö.

Lianan sadevesiprojekti Tansaniassa Kilimanjaron vuoren eteläisillä kuivilla alangoilla on tietenkin tällä hetkellä Lianan isoin juttu. Projekti alkoi lokakuussa 2006 ja sitä rahoittaa amerikkalainen säätiö nimeltä McKnight Foundation. Valitsimme aluksi projektialueelta neljä kylää joissa ei ole vesijohtovettä, kaivoa tai kastelukanavaa vuorelta. Katsoimme, että jokin kylä olisi päätien varrella, jokin toinen vähän matkaa vuoren rinnettä ylöspäin, jokin taas vähän kauempana päätien eteläpuolella, eli vähän erilaisissa ympäristöissä. Valitsimme kylät Makaa, Kilotoni, Matala ja Makuyuni. Siitä lähtivät käytännön järjestelyt käyntiin. Projektityöntekijämme kävi tapaamassa kylien puheenjohtajia ja sihteereitä. Heille selvitetiin projektin tarkoitus ja perusta. Projektinhan perustuu tutkimuksiin, joita tein Kilimanjarolla vuosina 2000-2003. Tutkimuksissa haastattelimme viljelijöitä aina vuoren metsänrajasta (1800 metriä merenpinnasta) tasangoille (noin 900 metrin korkeudessa). Vesiongelmia nousi aina esille tasangon viljelijöitä haastatellessa. Samoin huomasin, miten paljon huonommassa asemassa tasangon viljelijät ovat ylängön viljelijöihin verrattuna. Kun ylängöllä voi viljellä melkein mitä tahansa, veden riittämättömyys mahdollistaa tasangoilla vain muutamien kasvien viljelyn. Yleensä alangolla viljellään vain maissia ja papuja. Jotkut viljelevät myös auringonkukkaa tai maapähkinöitä. Niitä viljellään sekä omaan käyttöön että myyntiin. Mutta näiden kasvien hinta ei ole kovinkaan häppönen. Kuitenkin siitäkin rahasta menee osa ruoan ostoon: On ostettava vihanneksia särpimeksi ylängön viljelijöiltä. Tähän tarpeeseen syntyi Lianan Tansanianprojekti.

Projektissa opetetaan sadeveden keruuta katoilta ja tiputuskastelun käyttämistä vihannesten viljelyyn 15m2 suuruisella keittiöpalstalla. Ensinnä pidettiin kyläkokoukset neljällä valitulla kylällä. Niihin tuli väkeä viidestäkymmenestä sataan henkeä. Projektin eri asiantuntijat esitelmöivät vesitankeista, niiden rakentamisesta, kustannuksista, hyödyistä, kattokouruista, kasvien juurista ja veden tarpeesta, tiputuskastelun periaatteista, rekisteröityjen viljelijäryhmien merkityksestä, naisten ja miesten yhteistyöstä ym. Kokoukset kestivät aina usean tunnin. Näissä ensimmäisissä kokouksissa kyläläiset valitsivat myös keskuudestaan neljä naista ja neljä miestä opintomatalle noin sadan kilometrin päähän projektialueelle, jossa Sokoinen yliopiston ja RELMAN projekti on jo rakentanut monenlaisia ja -kokoisia demotankkeja, ja viljelijät ovat muodostaneet muutaman perheen ryhmiä. Tämä 32 hengn opintomatka tapahtui joulukuun alussa. Sen jälkeen seurasi toiset kyläkokoukset, jossa opintomatkalaiset kertoivat muille kyläläisille, mitä olivat oppineet ja nähneet vierailulla. Näitä kyläläisesitelmöitsijöitä valmennettiin etukäteen omassa kokouksessaan, annettiin jokaiselle oma aihe ja varmistettiin, että kaikki tärkeät asiat tulee mainitaksi kokouksessa. Osa kirjoitti koko esitelmänsä paperille ja luki sen sitten muille kyläläisille. Osa taas spontaanisti avainsanojen perusteella kertoi innokkaasti kaiken mahdollisen ja vähän asian sivustakin. Ric kirjoitti yhdestä tällaisesta kokouksesta jutun. Se löytyy osoitteesta www.liana-ry.org/makaa.htm. Tässä toisessa kokouksessa valittiin kollektiivisesti sadevesikomitea jokaiselle kylälle. Komitean tehtäväksi tuli sitten järjestää ensimmäisen tankin (demotankin) rakentamiseen tarvittavat ennakkovalmistelut, hiekan, sepelin, perustukseen tarvittavien kivien, ja paalujen hankkiminen, ja tankinrakennuskoulutuksen hakuprosessin järjestäminen. Jokaisen demotankin rakentamisen yhteydessä halukkaat kokelaat saivat tankinrakennuskoulutusta olemalla rakentajan apulaisena. Samoin tapahtui kourujen rakentamisen kanssa. Koulutusmahdollisuudesta laitettiin mainokset näkyville paikoille kylille. Hakukaavakkeita oli saatavana komitean jäseniltä eri puolilta kylää. Komitealla oli vielä yksi muukin tehtävä. Sen puheenjohtaja toimi linkkinä meihin. Koko hankehan oli tarkoitus toteuttaa näiden kahden kyläkokouksen jälkeen ainoastaan viljelijäryhmien kanssa. Niitä ei kylissä juuri ollut valmiiksi. Kun vesitankki maksaa kaksi kertaa tansanialaisen keskimääräisen vuositulon verran, on selvää, että summan säästäminen olisi yhdelle perheelle yksinään aika mahdotonta. Yhdessä säästämällä summa saadaan kuitenkin kasaan. Viljelijät ymmärsivät ryhmien tuoman potentiaalin, ja niimpä heti kyläkokouksien jälkeen kyläläisten joukosta ilmaantui puuhamiehiä ja puuhanaisia, jotka kokosivat ryhmän ystävistään ja/tai naapureistaan ja ilmottautuivat komitean puheenjohtajalle. Puheenjohtaja sitten ilmoitti projektille uusista ryhmistä. Sen jälkeen projektin

organisaatio ja tasa-arvo spesiaalisti tapasi jokaisen ryhmän erikseen. Antoin neuvoja miten edetä ryhmän sääntöjen laatimisessa ja työsuunnitelman tekemisessä ja kuinka ryhmä sen jälkeen rekisteröidään. Näitä viljelijäryhmiä on nyt seitsemän ja niiden kanssa projekti tekee työtä. Vähän yli puolet ryhmien jäsenistä on naisia. Yhtäkään naistenryhmää ei syntynyt, vaikka se annettiin vaihtoehdoksi. Se on ehkä hyvä, sillä sekaryhmällä on monesti paremmat mahdollisuudet säästää rahaa. Ryhmien koko vaihtelee viidestä yhteentoista. Lisäksi projektista hyötyy tietenkin ryhmän jäsenen koko perhe (keskimäärin 6 henkeä per perhe). Ryhmät ovat tällä hetkellä eri vaiheissa kehitystään. Kun pari ryhmää vielä laatii työsuunnitelmaan, neljä muuta ryhmää on jo säästänyt tankkirahat ja kaksi niistä rakentanut tankin. Nyt on tankkeja rakennettu yhteensä viisi (kolme demotankkia ja kaksi osarahoitustankkia) ja syys-lokakuussa rakennetaan kaksi tankkia lisää. Autamme ryhmiä 60% osarahoituksella tankin rakentamisessa. Se näyttää olevan sopiva osuus. Meistä monet olemme saaneet vesijohtoverkon ilmaiseksi valtion rahoituksella. Jos Tansanian valtio ei pysty tarjoamaan vesijohtoverkosta, olisiko köyhimmistä köyhimpien sitten kustannettava vedensaataavuutensa kokonaan yksin? Mielestäni ei. Tässä on pohjoisen kansalaisjärjestöllä oiva mahdollisuus auttaa rahoituksen hankkimisessa.

Jos viljelijä ei ole milloinkaan ennen kasvattanut vihanneksia, on vihannesten kasvatusta aika haasteellista (minultakin kuoli tänä kesänä kaikki rucolat, ne söi joku tuholainen, porkkanoista iti vain noin puolet, persiljat ei itäneet ensin ollenkaan, mutta sitten heinäkuun lopussa rupesi jotain ilmestymään pintaan, retiisit olivat tosi pieniä...). Siihen haasteeseen auttaa tietenkin koulutus. Sitä on tarjolla projektissa viljelijäryhmille. AVRDC eli World Vegetable Centre (Maailman vihanneskeskus) osoittautui arvokkaaksi kontaktiksi. Poikkesin muutama kuukausi sitten järjestössä etsimässä puutarhakouluttajaa/vihannesasiantuntijaa. Löytyihän sieltä sellainen. Mutta sen lisäksi keskus myös yllätykseksemme tarjosi alkajaisiksi kahden päivän ilmaisen koulutuksen viljelijäryhmillemme keskuksessaan. Meillä oli vielä matkarahoja jäljellä edellisestä opintomatkasta, joten pystyimme maksamaan viljelijöiden matkat keskukseseen ja takaisin. Jatkossa koulutus on sitten käytännön koulutusta farmeilla, jossa ensimmäiset keittiöpuutarhat perustetaan koko ryhmän voimin niille farmeille, jossa jo vesitankki on. Siinä kaikki ryhmän jäsenet oppivat, miten keittiöpuutarha perustetaan, ja vihdoinkin, kun saavat oman tankin, voivat sen sitten tehdä itsenäisemmin. Koulutukseen oletetaan osallistuvan aina ryhmien kaikki jäsenet ja miesjäsenten vaimot. Jälkimmäinen siksi, että vihannesten kasvatusta alueella lähinnä naisten aktiviteetti, jos sademäärä sen sallisi, ja tarkoituksemme on nimenomaa parantaa naisten osaamista ja mahdollistaa heille myös rahallista toimeentuloa tulevaisuudessa. Tämän vaatii myös rahoittajamme. Naisiahan veden saaminen pihapiiriin hyödyttää jo siinä, ettei tarvitse kantaa vettä joka päivä.

Meillä on melkein neljän tuhannen euron budjettivaje tässä Tansanian projektissa siksi, että dollarin valuuttakurssi euroon nähden on mennyt niin huimasti alaspäin sen jälkeen, kun budjetimme kirjoitin. Kun 30,000 US dollaria piti olla 26,000 Euroa, on se nyt vain 22,000 Euroa! Koitamme löytää rahoitusta muita reittejä. Liana ei ole käyttänyt tukijäsentensä jäsenmaksuja viime vuodelta eikä tältä vuodelta. Sen lisäksi on tullut joitakin lahjoituksia. Itselläni on jo kauan ollut mielessä, että nämä varat pitää juuri säästää tähän Tansanian projektin budjettivajeeseen paikkaukseen. Jos joku muu jäsen olisi ehdottanut jotain muuta käyttötarkoitusta, olisin koittanut puhua hänet ympäri, että Tansanian viljelijäryhmien osarahoitteiset vesitankit ovat nyt prioriteetti, laitetaan rahat tankkeihin! No, kukaan ei ole ehdottanut muutakaan kohdetta. Asiaa ei ole vielä hallituksessa käsitelty, mutta luonnolliselta vaihtoehdolta tämä näyttää rahan käyttämiseksi. Se ei tietenkään kata koko neljää tuhatta.

Mielenkiintoisia sähköpostikeskusteluja olen käynyt myös amerikkalaisen Rotary clubin kanssa. He ovat etsineet vesiprojektikohdetta, jota tukea Afrikassa. He haluavat rahoittaa konkreettisia asioita kuten kaivoja ja sadevesitankkeja. On helppo nähdä, mitä on saatu aikaan! Nykyisessä projektissahan oli alunperin rahaa vain 15 tankin rakentamiseen. Nyt kun budjetissa on vaje, emme pysty niinkään montaa tankkia rakentamaan. Ryhmissä on nyt jäseniä noin 60, ja jokaisen ryhmän päämäärä tietenkin on, että jokainen ryhmän jäsen saa oman tankin. Olemme myös suunnitelleet varainhankintakampanjaa Suomessa. Ideana olisi, että suomalainen lahjoittaja lahjoittaisi joko koko 60% (375 Euroa) tankkiin hinnasta, tai jakaisi osuuden puoliksi jonkun toisen lahjoittajan kanssa, joten osuudeksi tulisi silloin 30% (187.5 Euroa). Lahjoittajien nimet kirjoitettaisiin laattaan tankin kylkeen ja lahjoittaja saisi valokuvan ja yhteystiedot perheestä, jota on auttanut.

Kesäkuun lopussa lähetin kaksi projektisuunnitelmaa McKnight Foundationille. Toisen projektin tarkoitus on jatkaa yhteistyötä viljelijäryhmiemme kanssa vielä vuoden tämän projektin loputtua ja tarjota lisäkoulutusta vihannesten viljelyssä, puuntaimien kasvattamisessa ja markkinoinnissa ja sen vaatimuksissa. Samoin olisi tarkoitus tehdä markkina-arvio siitä, mille tuotteille olisi kysyntää, ja missä niitä voisi sitten myydä. Samoin valmentaisimme ryhmiä hankkimaan itse rahoitusta esimerkiksi Tansanian valtion kehitysvaroista, joita on tarjolla kylätasolla, mutta joiden anomiseen suurimman osan viljelijöiden taidot eivät riitä. Nyt ryhmien olemassaolo mahdollistaisi näiden varojen saamisen kylän hyödyksi. Yksittäinen viljelijähän niitä ei voi anoa. Se toinen projektisuunnitelma ehdotti samanlaista projektia kuin tämä nykyinen projektimme toteutettavaksi

viereisessä distriktissä, Mwangassa. Sitä oli paikallinen järjestö (TIP) meiltä pyytännyt yhteistyöprojektiksi. Ensimmäinen, eli jatko-osuus nykyiselle projektillemme, kiinnosti McKnightia, joten kirjoitin ja lähetin yksityiskohtaisen suunnitelman heille viime viikolla; mutta toinen ehdotus, Mwangin sadevesiprojekti ei herättänyt kiinnostusta. Viimeinen ehkä siksi, että he eivät halua, että Lianalla olisi kolme projektirahoitusta samaan aikaan. Tarkoituksemme on nimittäin pitää nykyisen projektimme kirjanpito auki niin kauan kuin rahaa tankinrakentamiseen riittää, vaikka muut aktiviteetit loppuvatkin tämän vuoden lopussa. Viljelijöiltä menee kuitenkin todennäköisesti kauemmin kuin vuodenloppuun oman osuutensa säästämiseksi. Nyt täytyy koittaa jotakin muuta rahoittajaa.

Ensi vuonna toukokuussa olemme ensi kertaa hakukelpoisia hakemaan Ulkoministeriön kansalaisjärjestötukea. Sitä odotamme innolla. Sääntö, joka on meidät pitänyt ulkopuolella haun on se, että järjestöjen odotetaan olevan vähintään kaksi vuotta vanhoja. Me olemme sitä nyt, mutta emme olleet hakuhetkellä, eli toukokuussa. Olemme myös tietoisia siitä, että kynnykseksi saattaa koitua järjestöemme pieni jäsenmäärä. Ulkoministeriön hakukriteereissä määritellään minimijäsenmääräksi 30. Sen katsotaan mahdollistavan hankkeen hallinnoinnin ja osaamisen tason. Meillä kaikki varsinaiset jäsenet ovat kehitysammattilaisia, joten osaamista saattaa olla enemmän kuin monessa isommassa järjestössä, mutta silti, jos sääntö kirjaimellisesti tulkitaan, emme ole kelpoisia Ulkoministeriön tukea saamaan.

Itse näen etenkin tukijäsenten määrän kasvun erittäin toivottavana. Toisaalta en kuitenkaan lähtisi varsinaisesti kalastelemaan kannatusjäseniä, sillä haluaisin kiinnostuksen jäsenyydestä syntyvän jotenkin itsestään sen perusteella mitä Liana tekee ja mihin se pyrkii. Kaksi tekijää rajoittaa selkeästi varsinaisten jäsenten määrän kasvua. Ensinnäkin, meillä on säännöissä aika tiukat kriteerit varsinaisille jäsenille. Lisäksi varsinaisiksi jäseniksi aikovat saattavat pelätä jo etukäteen pystyvätkö olemaan oikeasti 'aktiivijäseniä' sääntöjen edellyttämällä tavalla. Toivon, ettei varsinaisjäsenyys luo liikaa paineita nykyisille varsinaisille jäsenille. Liana ei varsinaisesti tule koskaan olemaan työllistymiskeino kenellekään varsinaiselle jäsenelle, koska lähestulkoon kaikki aktiviteetit toteuttaa etelän osaajat itse. Lianan varsinaiset jäsenet toimivat neuvonantajina ja/tai etäältä koordinoivat toimintoja. Siksi varsinaiset jäsenet tekevät sen minkä pystyvät kehityksen hyväksi työnsä ohessa. Liana on näiden visioiden toteutukseen kanava, mutta ei varsinaisesti vaadi jäseniltään toimintaa. Joskus on resursseja, joskus ei, joskus idea saa siivet alleen, joskus ei. Olen itse tässä poikkeus, sillä pystyin suunnittelemaan Kilimanjaron projektin aika helposti tutkimuksieni ohessa ja perusteella ja olen tehnyt vain lyhytaikaisia konsulttihommia viime aikoina. Joka tapauksessa, järjestö ei ole järjestö ilman jäseniä. Siksi arvostamme jokaista, joka on joukkoomme tullut ja on päättänyt joukossa pysyä. On ehkä luonnollista, että jäsenistö tulee tulevaisuudessa painottumaan tukijäsenten ryhmän puolelle. Silloin saattaa tulla kyseeseen tukijäsenen jäsenmaksun uudelleenarviointi vähän matalammaksi. Nythän se on ollut 75 Euroa vuodessa. Mielellään kuulisin näkemyksiä asiaan muiltakin jäseniltä.

Kaikki tukijäsenten jäsenmaksut ja lahjoitukset käytämme varsinaiseen kehitysyhteistyöhön. Koska summa ei tällä jäsenmäärällä vuosittain kerry kovin suureksi, on järkevää kerätä parin-kolmen vuoden summat kasaan, ja sitten vasta käyttää ne. Hallintokuluja ei Lianalla ole. Pari kertaa projektisuunnitelman kolmen kappaleen satojen sivujen printtauksen jälkeen on Lianan piikkiin mennyt printterin mustepatruunat. Pankin palvelumaksut kattaa se korko, jonka saamme vuosittain säästörahastosta.

Olin eilen KEPA:n ja Uhusiano-järjestön järjestämässä Tansania maatapaamisessa Vammalassa. Tansaniassa toimii noin 30 suomalaista järjestöä, ja niillä on yli 60 projektia! On hyödyllistä ja mukavaa vähän luoda suhteita muihinkin suomalaisiin Tansanian toimijoihin.

Tässä nämä päällimmäiset Lianan kuulumiset. Toivottavasti jaksoit lukea tänne asti.

Kiitos, että tuet työtämme olemalla jäsen! Kiitos myös lajoituksista niille, jotka niitä aina silloin tällöin Lianan tilille laittavat. Kaunista syksyä toivotellen,

Eija

Eija Soini (FT)
Puheenjohtaja, Liana ry
E-mail: eija.soini@iki.fi
Tel: +358-(0)400-706322 (Finland), +254-(0)722-318083 (Kenya), +255-(0)784-601726 (Tanzania)
skype: esoini
URL: www.liana-ry.org